

IJseendentrips in de Westelijke Waddenzee

LONG-TAILED DUCKS IN THE WESTERN WADDENSEA

Guido Keijl

In Nederland is er feitelijk maar één plek waar IJseenden *Clangula hyemalis* met redelijk grote zekerheid bekeken kunnen worden: de Brouwersdam. Toch zijn ze zelfs daar niet op afroep beschikbaar. Omdat ik slechts zelden IJseenden zie, deden fraaie verhalen over een andere 'vaste locatie' in de westelijke Waddenzee, waar 'rusteloze groepjes hun kenmerkende balts' vertonen aan de happy few (Camphuysen *et al.* 1996), mij indertijd dus likkebaarden. De locatie, het Scheurrak, is niet ver: het ligt ten oosten van Texel en ten noorden van het monument op de Afsluitdijk. Er is slechts één probleem: de afstand tot beide bedraagt zo'n tien kilometer. De plek is dus voor gewone stervelingen vanaf de wal zichtbaar, maar eventuele eenden niet en zonder boot is de locatie onbereikbaar.

In deze situatie is sinds het voorjaar van 2008 verandering gekomen. Ben Schrieken stelde visser Jan Rotgans toen voor om eens naar deze fraaie eenden te gaan zoeken en zowaar, het lukte! Sindsdien heeft Jan de tocht in zijn vaarprogramma opgenomen. Afgelopen winter is hij er vier keer op uit gevaren en elke keer was het raak, niet alleen in het Scheurrak maar ook in het Gat van Stompe, allemaal ruwweg in dezelfde regio. Per tocht zijn minimaal vijftien en maximaal veertig vogels gezien. Camphuysen *et al.* (1996) meldden dat er jaarlijks 'op zijn minst enkele honderden' ijseenden overwinteren. Waar die andere paar honderd zitten weet ik niet - dat is de volgende uitdaging! - maar de hierboven genoemde plekken lijken in ieder geval een vaste overwinteringslocatie.

Zelf heb ik de tocht op 15 maart gemaakt. Helaas werkte het weer niet mee (NW 5-6, hele dag zwaar bewolkt), maar we zagen zo'n dertig ijseenden, waaronder een fraaie groep van tien stuks. Ongeveer de helft van de vogels was al in zomerkleed. Balts hebben we niet gezien, want in het woelige water werden de eenden eigenlijk pas opgemerkt als ze al op het punt stonden om op te vliegen. Toch was het een leuke tocht. Ik kan het iedereen aanbevelen. Kijk voor meer informatie op www.janrotgans.nl.

IJseenden *Clangula hyemalis* in de Waddenzee / Long-tailed Ducks in the Wadden Sea (GO Keijl)

Summary

Long-tailed Ducks were known to overwinter in the Western Waddensea, but the wintering site was far away from the coast and normally difficult to reach, except for researchers or fishermen by boat. Since 2008, however, dedicated trips are organised from Den Oever in search for Long-tailed Ducks and other characteristic wildlife in the area.

Referenties

Camphuysen C.J., J. van Dijk, B. Koks & R.G. Bijlsma 1996. Baltsende IJseenden *Clangula hyemalis* in de Waddenzee. *Sula* 10: 104.

Adresgegevens auteur:

Guido Keijl

Brederodestraat 16a, 1901 HW Bakkum